

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Dela „Solidaritatea”: Comunicat. — Se reia activitatea. — „Siberii” și bursa neagră. — Deschiderea celei de a XXI conferință interparlamentară de comerț. — Aplicarea legii pentru lichidarea datoriiilor agricole și urbane. — Bilanș: Banca „Furnica” s. a. în Făgăraș.

Dela „Solidaritatea”.

Comunicat.

Din ședința plenară a consiliului de administrație, care s'a ținut în 26 Septembrie 1936 la Sibiu sub președinția dlui Dr. Aurel Vlad:

1. Consiliul de administrație a luat hotărârea să ceară Băncii Naționale a României din nou:

a) *Să încaseze creanțele sale din conversiune (rezultate din reescontarea portofoliului înainte de 7. IV. 1934 dela debitorii direcți și dela giranții lor propriu ziși, scoțând băncile din obligo;*

b) *pentru creanțele, cari nu intră în conversiune, reescontate înainte de 7. IV. 1934, Banca Națională să elibereze cambiele contra sumei reduse prin hotărârile comisiunilor de arbitraj sau prin aranjamentele amiabile. Aceasta în mod individual pentru fiecare creanță, fără a impune rescumpărarea deodată a tuturor acestor creanțe cu o singură sumă;*

c) *Banca Națională a României să consolideze, în însăși inte-*

resul ei bine priceput și în interesul economiei naționale românești, instituțiile de credit, prin acordarea unor credite pe durata legii conversiunii, fără dobândă — credite, cari să asigure satisfacerea în termen a creditorilor băncilor.

2. Consiliul de administrație a decis să ceară forurilor competente crearea unui institut de lichidare, care să lichideze fără cheltueli toate acele instituțiuni de credit a căror lichidare a fost hotărâtă de către organele în drept.

3. Consiliul de administrație a hotărât să se stăruie din partea asociației cu toată energia pentru modificarea legilor de urmărire, a legilor cu caracter economic și pentru reorganizarea aparatului de justiție.

4. Adunarea generală ordinară a asociației va fi convocată pe ziua de 8 Noiembrie 1936 la Cluj.

5. Consiliul de administrație aduce la cunoștința băncilor membre, că acțiunea „Solidarității” va fi continuată cu toată intensitatea până în ceasul, când guvernul și Banca Națională a României vor face cuvenitul act de dreptate prin rezolvarea problemei creditului românesc din Ardeal și Banat.

6. Despre alte hotărâri, cari s'au luat în această ședință a consiliului „Solidarității” referitor la cazuri speciale, băncile membre vor fi avizate prin scrisoare individuală.

Sibiu, 28 Septembrie 1936.

Consiliul de administrație al
„SOLIDARITĂȚII”

Se reia activitatea.

Timpul înaintează și sezonul mort își anunță sfârșitul. Se apropie toamna și odată cu ea începe fierberea activității generale. Este îndeobște cunoscut că vara, din cauza căldurilor, activitatea generală e restrânsă. Tărănimea la lucru spre a strânge recolta, orășenii la odihnă spre a se recreia, industria într-o oarecare încetineală din cauza descompletării personalului, lasă mașinile să pauzeze pentru curățenie, toate întreprinderile de orice natură se găsesse cu un cuvânt într-o epocă de activitate redusă, sau în orice caz, într-o situație nedecisă.

Pentru activitatea economică, toamna începe un an nou de muncă și cu o previziune asupra viitoarelor tranzacțiuni, vara e perioada de tranziție, spre viitoarea orientare. Și este explicabil. Plugarul abia toamna își cunoaște rezultatul muncii, lucrătorul se întoarce cu forțe noi din concediul plătit la care i dă dreptul legea contractului de muncă, fabricantul cercetează și cere relațiuni de cu vreme, pentruca acuma să-și cunoască noile debușee și să se orienteze asupra mărfurilor cari pot fi plasate, toată activitatea omenească a trecut printr-o fază de acalmie provocată nu numai de nevoia unor noi cercetări, ci și de temperaturile câmburale ale verii. Această acalmie este precum se vede generală: viața economică, culturală, publică, industrială, etc., toate compartimentele muncii omenești sunt în letargie.

Toată lumea știe că negustorul, vara nu face mari afaceri, că școala e în vacanță, că serviciile publice funcționează cu oarecari restricțiuni, etc. etc. Fenomenul letargic din vară este interesant, căci din el derivă consecințe logice și firești, cu repercusiuni adânci asupra vieții în general. Căci din această cauză viața financiară e anemică, schimbul de mărfuri e redus, circulația se face cu oscilațiuni între maximul și minimul de călători, domnește oarecum iregularitatea, ordinea este oarecum în suferință, cel puțin în mod virtual, dat fiind că ne găsim sub efectele unui fenomen natural, așa că dirijarea definitivă nu este posibilă, totul se mișcă sub impulsul unor

forțe misterioase a căror cercetare n'o face nimeni și poate nici nu e nevoie.

Inceputul toamnei modelează din nou, dar tot automat, mersul normal al lucrurilor. Rând pe rând fiecare compartiment al manifestărilor omenești se pune în mișcare și pe măsură ce Septembrie se apropie de sfârșit, mecanismul general intră cu toată vigoarea în plină funcționare.

Am putea exemplifica cu multe dovezi afirmațiunile noastre. Nu credem însă că acest lucru mai este necesar, de vreme ce cu toții trăim sub forța de animare a acestor evenimente. Ele sunt atât de obișnuite și periodice, încât au intrat în felul omului normal de a vedea viața desfășurându-se.

N'am putea pune însă pe seama apropierei toamnei și schimbarea politică intervenită în ultima vreme, schimbare pe care mulți din cei chemați s'o prevadă n'au prevăzut-o, iar lumea cea nechemată nici măcar n'a bănuț-o. N'am putea-o pune pe seama apropierei toamnei, căci asemenea schimbări se fac la orice epocă a anului, și n'au nici o legătură cu un sezon anumit. ~~Totuși schimbarea~~ de care ne ocupăm a avut semnificația sa deosebită atât din punct de vedere extern, cât și din punct de vedere intern. Din primul punct de vedere nu este chemarea noastră să analizăm evenimentul. Din punct de vedere intern însă avem de făcut unele mențiuni pe cari le vom înregistra în cele ce urmează.

Ca dată, schimbarea guvernului s'a făcut în primele zile ale lunii Septembrie, adică tocmai în perioada când activitatea de orice natură la noi în țară, începe să-și accelereze mersul. În această situațiune sunt bine venite anumite precizțiuni asupra orientărilor politice și economice pe cari le au factorii oficiali. Ele dau un curaj al începutului, un tonic de pornire atât de necesar în actualele împrejurări. Astfel pentru orientarea generală a activității noastre publice, faptul că s'a făcut o schimbare în titularii unor departamente, a fost un eveniment folositor, nu numai pentru a marca reluarea muncii în plină desfășurare, ci și pentrucă s'au produs cele mai necesare îndrumări sub efectul cărora s'a găsit o orientare definitivă. De unde a pornit această orientare definitivă?

Pentru a răspunde la această întrebare să revenim puțin asupra fenomenului politic menționat. Nu că el ar fi adus mare schimbare în structura guvernului. Totuși a venit cu două schimbări de titulari, la două din cele mai importante departamente sub a căror dirijare cade viața economică a țării: la industrie și comerț și la justiție. Conform unui obicei de mult înrădăcinat la aceste ocaziuni, noul șef obișnuiește să ia în seamă departamentul printr'un discurs-program în legătură cu realizările pe cari le urmărește. Și la noi realizările sunt cele mai așteptate evenimente.

Viața economică a țării noastre și am putea zice a mai tuturor țărilor se sbuciumă sub opreliștile de tot felul, derivând din anormalitatea relațiilor internaționale. Munca românească aleargă asudă și obosește pentru a găsi echilibrul situației normale. Și câte căi nu s'au încercat în acest scop? Totuși n'am putut să atingem felul ideal de a ne vedea moneda sub singura înfățișare a unei stabilități definitive de curs, de a ne vedea bugetul mai puțin strâmtorat și mai cu seamă de a ne limpezi balanța comerțului exterior care dacă însumează un sold excedentar, este mai mult pe hârtie decât în realitate, câtă vreme funcționează bursa neagră și câtă vreme se vorbește de prime la valutele considerate forte.

Toate aceste puncte nevralgice, toate aceste simptome ale unei situațiuni anormale se datoresc cum am spus mai sus, imposibilității de a găsi o cale activă în dirijarea fenomenelor economice, cămășii de forță sub care economia românească e obligată să funcționeze. Ori noul titular la departamentul industriei și comerțului a declarat că are de gând să descătușeze fenomenul economic de orice artificiu spre a da curs liber, nestingherit, muncii românești, ca să activeze în voe. Declarația aceasta este surprinzătoare, ea este de-a dreptul senzațională. După atâtea soluții încercate, după atâtea drumuri întortochiate în dirijarea comerțului românesc, să vină un ministru și să declare tot ceea ce s'a dovedit nenatural, este cu siguranță un fapt important; el denotă că dirijările de tot felul au o limită peste care nu se poate trece decât cu prețul unor mari pericole.

De aceea declarația a produs frează, s'a răspândit ca fulgerul, căci nimeni nu cerea mai mult decât puțința de a produce și plasa în libertate, sub cele mai optime condițiuni pentru interesele naționale. Așa că efectul declarațiilor sunt urmărite cu mare atențiune. În ele avem dreptul să vedem un adevărat început de activitate.

Nu mai puțin interesante au fost declarațiunile dlui Ministru Djuvara, cu ocazia instalării sale la departamentul justiției. Căci ce program vast de muncă a înfățișat prin legiuirile pe cari le urmărește. A fost în primul rând vorba de funcționarea impecabilă a justiției. Și viața economică normală nu pretinde altceva decât o bună cheazășie în ce privește garantarea drepturilor și a obligațiilor născute din tranzacțiuni. Examinarea rapidă a cazurilor și sancționarea obiectivă a pricinilor formează elementele de susținere ale unui pedestal absolut necesar vieții organizate. Numai aceste declarațiuni și ele însumează cele mai puternice legături cari fin nesdruncinate ordinea și disciplina și ca atare dau un îndreptar fericit în lumea afacerilor negustorești.

Dar ele nu s'au menținut numai la garantarea pedestalului necesar vieții economice. Au intrat mai intim în conturarea precisă a acesteia. Dl Ministru de justiție în calitatea sa de nou venit la departament a declarat că urmărește o legiferare pentru punerea din nou pe picioare sigure a funcționării creditului. Ori acest element lipsește astăzi procesului economic al țării noastre. Nu mai există credit, nu atât ca urmare a unei rele administrări a depunerilor de către bănci, cât mai cu seamă datorită tendințelor de a scoate proprietatea fărănească de sub povara datoriilor. Datoriile au fost într'adevăr ușurate, dar e vorba dacă această ușurare a fost urmată de reflexul necesar, adică de punerea în funcțiune a posibilității de circulație a economiilor.

Câtă vreme nu se ajunge aici economia românească va schiopăta sub lipsa acestui factor, cum schiopătează angrenajul căruia îi lipsește un dinte. Și noi ne găsim încă în cadrul unei măsuri care a vrut să închidă un cerc perfect, dar n'a reușit. De aceea a fost bineve-

niță declarația care cerea să asigure depunerile prin măsuri obligatorii. În felul acesta economiile românești, multe, puține câte mai sunt, vor începe să iasă iarăși dela ciorap. Rezultatul ar fi fenomenal, căci viața economică românească ar căpăta o pulsație înviorătoare datorită posibilității de circulație a banilor dela sat spre oraș și viceversa.

De aceea pentru noi faptele descrise contează cât un început de mare activitate. Ele se suprapun de altfel și ea timp, unei perioade, când într'adevăr munca în toată integritatea ei se pune în mișcare. Cu viața economică scoasă de sub cătușe și cu o legislație care să garanteze buna funcționare a tuturor mecanismelor ei organice, ne putem aștepta la rezultate îmbucurătoare.

Dar reluarea activității a mai fost marcată și de alte verificări. În același sens în care miniștrii celor mai importante departamente vedeau soluțiunea anormalităților vieții noastre economice, congresul parlamentar de comerț propunea și discuta soluțiuni concomitente. Și e interesant de constatat că aceste soluțiuni sunt mereu cele clasice și ultra cunoscute: libertatea schimbului, stabilitatea valutară, etc. Poate că în cele din urmă omenirea tot se va convinge de dreptatea soluțiilor pe cari le propagă și va cădea de acord în fața atâtor verificări că nu există eșire din criză decât prin muncă cinstită, echitabil schimbată și rațional utilizată, iar toată gogorița în jurul valorii cu cari să se măsoare această muncă nu reușește să schimbe adevărul etern, că instrumentul este numai un accesoriu care nu conține în el nimic magic. Sub puterea acestor adevăruri ar fi bine să se reia activitatea.

ING. GH. BRÂNDUȘ.

„Șiberii“ și Bursa neagră.

Timpurile după războiu, cum știm, au fost tulburi, atât din punct de vedere politic, cât și economic. Nu se poate prevedea, nici acum, după 18 ani, când se va limpezi situația. Statele au început să se organizeze și să se reorganizeze pe alte baze sociale și economice. Destrămarea economică dintre state, a adus cu sine o mulțime de restricțiuni vamale și

valutare. Acestea la rândul lor au avut de efect crearea de averi mari ilicite, bazate pe eludarea legilor restrictive. Un număr mare de agenți și de profitori de ocazie, s'au folosit cu câștig, de situația aceasta excepțională a valutelor. Și astfel măsurile menite să ne refacem „prin noi înșine“ (calul de bătaie al lui Vințilă Brăfianu), și prefinsa împiedecare a devalorizării leului (deflațiunea, gogorița regimului actual) au avut efectul contrar, căci au cauzat mari pagube economiei naționale, și au îngrășat paraziții străini cari sug sângele țării. Dintre aceștia jidănimia furnizează echipele cele mai numeroase, și dintre ei se recrutează „șiberii“ cei mai îndrăzneți și mai fără de scrupule, cu predilecție la granița cehoslovacă, unde mișună perciunați polonezi, strecurați în față pe cine știe ce fel de căi.

Cuvântul „șiber“ derivă dela cuvântul nemțesc „schieben“ și înseamnă a „împinge“. În cazul de față „șiber“, înseamnă deci persoana care împinge, sau face ca moneda să lucreze dintr'o țară într'alta, natural, cu eludarea legilor. Și astfel se întâmplă, că cu toată asprimea teoretică a legilor, cursul leului nu e determinat de voința B. N. R.-ului, ci de acești „șiberi“, cari au bursa lor specială, așa zisa „bursa neagră“, aparte de bursa oficială, în care ei fixează cursul monedei noastre, în raport cu valoarea ei faptică de pe piețele străine, plus comisionul ilicit, numit eufemistic, primă de schimb. Este o ironie a sorții, că chiar și B. N. R.-ul e obligat să fină cont, în urma situației reale, de cota bursei negre și să se adapteze, ea, regina băncilor noastre, la manoperele aceste jidovești. Nu ar fi oare mai practic, și mai sincer, dacă ar abandona drumul acesta care se dovedește a fi greșit, și ar renunța la atâtea forme costisitoare de bani și timp, care împiedecă numai mișcarea naturală a comerțului? Un faliment mai desăvârșit al unei politici valutare nici că se poate închipui.

Dar' să lăsăm la o parte chestia aceasta care de atâtea ori a fost ventilată, fără de nici un rezultat practic, în publicistica noastră de specialitate, și să intrăm mai adânc în cunoașterea manoperele prin cari „șiberii“ au ajuns a fi un factor financiar determinat la noi în față.

De aceea comerțul nostru de devize se îndreaptă cu predilecție și în mod fatal,

spre țările industriale din vestul Europei, șiberii își au sediile lor principale, sau cel puțin agențiile lor, mai cu seamă de-a lungul graniței de vest a țării noastre. Forța șiberilor zace în dificultățile cari se pun în calea procurării pe cale cinstită a devizelor de cari omul are nevoie, indiferent din ce cauză, cu toate că autoritățile noastre sunt foarte curioase a cunoaște chiar acest punct al afacerii.

Dacă vrei să-ți cauți de sănătate la o stațiune balneară peste graniță, trece sezonul de băi până ce ajungi în posesiunea valutei necesare. Vrei să plătești o marfă pe care ai comandat-o în străinătate: până ce primești devizele, te pomenești cu diferențe de preț, încât nu mai ești în stare să faci niciun calcul obiectiv de cost și de vânzare. Ce face atunci omul necăjit? Trece peste scrupulele moralei și ale rasei, și să adresează șiberului. Acesta când te vede, își freacă mâinile de bucurie, ca Belzebut când câștigă un nou suflet, dar deocamdată e foarte rezervat, căci nu știe dacă ești prieten, sau dușman. Deci își netezește gânditor perciunii și barba; își dă ochii peste cap, și îți spune că lucru merge foarte greu. Îți atrage atențiunea, că ai voie să duci cu tine numai suma foarte modestă de Lei 2000 și că pentru rest trebuie aprobarea B. N. R.-ului. Îți mai spune că la graniță te perchezitionează, și dacă te prinde cu vre-o transgresiune, te așteaptă amendă grea și eventual pușcărie. La vamă nu mai prinde nici un tertip: nici figări căptușite cu banenote, nici geamantane cu sertare secrete, sau alte apucături similare. Razele Röntgen trec prin tine, și descopăr moneda de aur pitulată în gura stomacul, sau mafele tale. Mai bine e să nici nu duci o sumă mai mare cu tine, căci pick-pokarii stau la pândă și te jefuesc; mai sigur e, să faci o remitere. Dar aceasta costă mult, căci și aci rizicul e foarte mare. Trebuie să procedezi cu o viclenie și precauțiune de șobolan. Ochii B. N. R.-ului, poliției, și ai agenților de vamă sunt pretutindeni. Scrisorile de remitere pot fi eventual deschise la oficiul poștal, și buclucul e gata. Trebuie deci născocite căi cari să eludeze vigilența autorităților. Spre scopul acesta s'a introdus un limbaj care seamănă cu argotul apașilor. O limbă secretă în care sumele și destinația lor este redată prin cuvinte de tot străine de

afaceri valutare, de bursă și de trimiteri de bani. Pentru ca sistemul să fie perfect, e necesar numai, ca două persoane, să presupunem, una cu sediul în Ungaria și alta la noi, să se înțeleagă asupra termenilor folosiți, și să aibă la dispoziție sumele necesare pentru manipulație, și legături cu alți prieteni de afaceri similare în centrele mai importante. Considerând că afacerile de soiul acesta sunt foarte lucrative, bani și oameni se găsesc destui pentru acest scop. Partea cea mai grea a cauzei este dispoziția de plată. Pentru inducerea în eroare a autorităților, în scrisorile de remitere se folosesc termeni convenționali de tot inofensivi. Atunci scrisoarea, sau convorbirea telefonică e sigură, căci numai cine are cheia poate afla senzul ei adevărat.

Să presupunem că un „șiber“ din Budapesta, vrea să știe cursul lirei sterline la noi. În loc de „liră sterlină“ va folosi denumirea vre-unui produs, aproximativ de egală valoare: să zicem „grâu“. Va să zică dacă se interesează de acest curs, nu va întreba care e prețul lirei sterline, ci cum notează grâul? În felul acesta se poate comunica cursul oricărei monede, în auzul agenților de control cari nici habar n'au că sunt duși de nas, ori dacă și au, nu pot face nimic, căci legea nu interzice ca cineva să se intereseze de prețul cerealelor noastre.

Dacă are să se facă o plată, lucrul devine mai complicat căci trebuie să se comunice afară de numele remitentului și adresatului, și suma, felul monedei și locul unde trebuie să se facă plata. Deci scrisoarea trebuie să fie astfel concipiată, ca în caz de control, să poată elude orice suspiciune. În cazul acesta localitățile din străinătate vor purta nume de orașe dela noi, și invers, iar în loc de unitate de bani vor figura chilograme sau metri. Atunci spre exemplu codul folosit va fi următorul.

Arad = Dobrișin;

Struguri = Dolari;

Kilograme = unitatea de bani.

Bunăoară șiberul din Cluj, scrie colegului său din Dobrișin o scrisoare, în care între altele strecoară și următoarea comunicare:

„Trimit totdeodată azi, cu prietinel meu Schaukelbanh, 15 Kg. struguri pentru

doamna Rebeka Knofelduff din Arad, ca să înceapă o cură de stomac“.

Aceasta înseamnă în limba de toate zilele:

„Plătește din ordinul dlui Schaukelbanch 15 dollari doamnei Rebeka Knofelduff din Dobrișin“.

În felul acesta corespondentul din Dobrișin e complet edificat, cui, unde, cât și pentru cine are de plătit. Scrisoarea de mai sus poate fi citită de oricare agent secret dela poștă, și nu-i va putea găsi nici un cusur. Cu codurile secrete șiberii fac afacerile lor sub nasul autorităților noastre, fără ca acestea să poată întreprinde ceva. unii dintre acești șiberi învârtesc afaceri valutare mai voluminoase decât chiar o sucursală de-a Băncii Naționale.

Va să zică, legile noastre valutare restrictive, au ca rezultat final, îndoparea cu venituri ilicite a unor venetici fără de scrupule, în contra cărora ducem o campanie anemică prin ziare și întruniri, și susținerea unui aparat de control inefficient și costisitor. Este întrebarea dacă, pierderile suferite de particulari și de administrație, cu susținerea sistemului prosilitiv, nu sunt mai mari decât preținsele foloase (pe cari nimeni nu le vede) ale acestui sistem? Dar să nu exagerăm lucrurile: mai este totuși o tagmă numeroasă de oameni care trece foloase din această situație: mulțimea de impiegați cari sunt în serviciul cauzei. Este o ocazie binevenită pentru plasarea de acoliști politici.

E. VANCU.

Aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I-a.

Decizia Nr. 1727.

Dosar No. 1431/1935.

Debitorul, care a făcut declarație pentru asanarea urbană, chiar dacă ar întruni condițiunile și pentru debitorii agricoli, nu pot beneficia de conversiunea agricolă, ci numai de cea urbană.

S'a luat în cercetare recursul făcut de Ioan Moldovan și soția sa născ. Ana Gal în contra deciziei No. 104/1935 dată de Curtea de Apel Tg. Mureș, în proces cu Banca Albina.

Prezinte recurentul Ioan Moldovan, prezinte și intimata prin dl avocat Tătușescu.

Recurenta soția lui Ioan Moldovan lipsă.

Procedura completă.

S'a cetit raportul făcut de dl Consilier Mandrea.

S'a ascultat recurentul în susținerea și avocatul intimatului în combaterea motivelor de casare.

CURTEA DELIBERÂND :

Asupra recursului făcut de Ioan Moldovan și soția sa născ. Ana Gal în contra deciziei No. 104/1935 dată de Curtea de Apel Tg. Mureș în proces cu Banca Albina.

Având în vedere, că prin decizia atacată prin recurs, Curtea de Apel a confirmat sentința No. 11/1935 prin care Tribunalul Mureș Secția I-a a stabilit, că debitorii recurenții beneficiază de dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor și anume au calitatea de debitori urbani față de creditoarea Banca Albina.

Că pentru a da această soluțiune, Curtea de Apel constată în fapt că debitorii recurenți au prezentat la 7 Mai 1934, declarația de asanare, în care au arătat că posedă avere imobiliară urbană, specificând că nu posedă imobile rurale și cerând a fi considerați ca debitori urbani; că intimata Banca Albina a cerut să fie considerați debitorii recurenți decăzuți din beneficiul legii conversiunii fiindcă au omis să arate că au și proprietăți rurale; că din însăși declarația debitorilor reese, că dânsi cu mult mai târziu au anunțat banca creditoare, fără să fi făcut declarație conform legii la locul competent și în termenul legii, că posedă și imobile rurale și deci trebuie să fie considerați debitori rurali.

Că motivează Curtea de Fond, pentru a putea fi considerați debitori agricoli, recurenții potrivit art. 8 din legea pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, trebuiau să facă o cerere în termen de o lună dela publicarea legii, ceea ce ei n'au făcut, iar potrivit art. 10 din citata lege nefacerea acestei declarații se sancționează cu pierderea beneficiului prevăzut de lege, și prin urmare recurenții nu pot pretinde să fie considerați debitori agricoli, numai pe baza înștiințării ce au făcut creditoarei peste termenul legal; intimații întrunesc condițiunile legale pentru a fi considerați debitori urbani.

Având în vedere, că prin prima parte a motivelor de casare se impută Curții de Apel că ar fi violat Art. 1, 8, 10 și 30 din legea conversiunii prin aceea, că nu a cercetat mai întâiu dacă recurenții nu îndeplinesc condițiunile cerute de lege pentru a beneficia de conversiunea rurală, căci pretind recurenții, numai în cazul când s'ar li constatat că ei nu sunt debitori rurali, ar fi putut fi considerați debitori urbani.

Considerând că legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1936, prevede după categorii de debitori cari beneficiază de dispozițiunile ei și anume: cei agricoli și cei urbani, situ-

ația primilor fiind reprezentată de art. 1—30, iar a celorlalți de art. 30—39 și dispune de cei agricoli prin art. 8, iar pentru cei urbani prin art. 36 că ei sunt obligați să facă declarații în termenul și modul arătat expres în lege, adăugând că aceia cari nu vor fi făcut asemenea declarații, vor pierde beneficiul legii.

Că de aici rezultând în mod neîndoelnic că debitorii, cari întrunesc condițiunile legale, vor beneficia de avantajile acordate de această lege numai dacă vor fi făcut declarațiuni în acest scop, urmează că situația acestor debitori nu va putea fi examinată decât în legătură cu calitatea ce au invocat-o prin declarația ce au făcut, chiar dacă ei ar întruni și condițiunile cerute și pentru cealaltă categorie de debitori; că prin urmare atunci când un debitor a invocat prin declarație numai calitatea de debitor urban, dar întrunește și condițiunile legale pentru a putea beneficia de conversiunea agricolă, instanța este obligată să cerceteze numai dacă acel debitor întrunește condițiunile legale, pentru a putea beneficia de conversiunea urbană, pe care a invocat-o, nu-i poate însă recunoaște calitate-a de debitor agricol și nici nu poate cerceta dacă întrunește condițiunile legale pentru a putea beneficia de aceasta conversiune.

Considerând, că această interpretare nu este în contradicție cu art. 30 alin. b. din citata lege, care prevede, că pentru a beneficia de conversiunea urbană, debitorii trebuie să îndeplinească, între alte condițiuni și pe aceia de a nu putea fi considerați debitori agricoli, deoarece prin acest text legiuitorul a voit numai să excludă dela avantajul acordat debitorilor urbani pe cei cari beneficiază de conversiunea agricolă, nu a înțeles însă că atunci, când un debitor a invocat numai conversiunea urbană, instanța să cerceteze dacă acel debitor nu are calitatea — neinvocată — de debitor agricol, pe care eventual, să i-o și recunoască.

Că astfel fiind și într'ucât în speșă este constat în fapt și necontestat de părți că recurenții au prezentat o declarație prin care au arătat că voesc să beneficieze de conversiunea urbană, Curtea de Apel n'a putut viola textele de lege invocate de recurenți când i-a considerat debitori urbani și nu a cercetat dacă ei nu pot fi considerați debitori agricoli, și prin urmare prima parte a motivelor de casare nu este întemeiată.

Având în vedere că prin partea a doua a motivelor se impută Curții de Apel că ar fi comis un exces de putere prin aceia că nu s'a pronunțat asupra cererii recurenților de a se admite audierea martorilor. Ion Ghibu și Iosif Veress pentru a se dovedi că la 18 Mai 1935 recurenții au încunoștințat verbal pe intimata că doresc să beneficieze de conversiunea rurală și nici asupra cererii de a li se acorda un termen pentru a face dovada cu un extras de carte funduară că au în proprietatea lor și imobile rurale.

Considerând, că art. 8 din legea pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, prevede, că cei ce invoacă beneficiul acestei legi trebuie să facă în termen de o lună dela publicarea legii declarații la judecătoria sau la tribunal, după disunțiunile arătate

în acest art. de unde urmează ca declarațiunile făcute în alt loc sau după expirarea termenului acordat de lege, nu sunt valabile.

Că astfel fiind, decisiunea Curții de Apel de a se pronunța asupra cererii recurenților, de a li se admite proba cu martori pentru a dovedi că au declarat intimitei, la sediul ei, că voesc să beneficieze de conversiunea agricolă, precum și proba cu un extras de carte funduară pentru a dovedi, că au în proprietatea lor și terenuri rurale nu este esențială, deoarece chiar dacă instanța de Apel s'ar fi pronunțat asupra acestei dovezi, totuși față de dispozițiunile categorice ale legii, nu putea decât să o respingă ca neconcludentă.

Că dar partea a doua a motivelor de casare fiind deasemenea neîntemeiată, recursul urmează să fie respins.

Apreciind și asupra cererii intimitei de a i se acorda cheltuelile de judecată, Curtea le fixează la 2000.— Lei.

Pentru aceste motive:

CURTEA IN VIRTUTEA LEGII:

Respinge recursul făcut de Ioan Moldovan și soția născ. Ana Gal în contra deciziei No. 104/1935, dată de Curtea de Apel Tg. Mureș.

Obligă pe recurenți să plătească intimitei 2000 (douămii) Lei cheltueli de judecată.

Dată și cetită în ședința publică astăzi 2 Decembrie 1935. S. Tipei m. p. E. Bănescu m. p. G. Drimba m. p. V. Șandor m. p. T. Bocancea m. p. Al. Mandrea m. p. J. Cetățeanu m. p.

Deschiderea celei de a XXI conferințe interparlamentare de comerț.

Săptămâna trecută a avut loc, în camera deputaților din București, deschiderea celei de a XXI conferințe interparlamentare de comerț, sub patronajul M. S. Regelui Carol II și sub președinția dlui N. Săveanu, președintele Camerei.

S'au discutat o mulțime de chestiuni de interes economic internațional, dintre cari cea mai mult desbătută a fost aceea a schimbului internațional. În această privință s'a adus următoarea rezoluțiune, ce ne interesează de aproape:

Se exprimă dorința ca toate țările să desvolte o acțiune pentru intensificarea schimburilor comerciale, între țările agricole și industriale, începând cu alianțe regionale.

Instituția afașajilor agricoli și colaborarea camerelor naționale de agricultură va contribui a realiza într'o mare măsură acest program.

Mărirea schimburilor internaționale trebuie să fie condiționată de prețuri remuneratoare produselor agricole, ceace va fi ușurat pe plan internațional prin crearea de centre continentale și în fiecare țară, prin introducerea unui sistem de economie organizată dublat de concursul mișcării cooperatiste. Acest sistem va produce o îmbunătățire de dorit a standardului de viață, a puterii de cumpărare a marilor masse ceace este deopotrivă în interesul țărilor industriale.

M. B.

Banca „FURNICA“, s. a. în Făgăraș.

Capital deplin vărsat 10.000.000.— Lei.

Fond de rezervă 214.020.— Lei.

SUCURSALĂ ÎN SIGHIȘOARA.

Inscrisă în Registru Soc. Bancar No. 41—1936.

Activ.		Bilanț semestrial la 30 Iunie 1936.		Pasiv.	
		Lei	b.		
Cassa :				Capital social	10.000.000'—
a) Numerar efectiv	1.591.340'—			Fonduri de rezervă :	
b) Disponibil la B. N. R.	1.068.414'—	2.659.754'—		Rezervă statutară	214.020'—
Disponibil la bănci :		551.393'—		Fond de pensii și ajutorare al funcțion.	2.087.612'—
In țară :				Depuneri spre fructificare :	
Portofoliu de titluri :				I. Din țară :	
I. Titluri românești :				a) Pe termen, supuse legii con-	
a) Efecte publice v. nom.	1.002.000'—	386.500'—		versiunii	28.541.211'—
b) Titluri cotate la bursă val. nom.	3.362.500'—	1.744.429'—		b) Pe termen nesupuse legii con-	
c) Titluri necotate la bursă val. nom.	855.500'—	77.474'—	2.208.403'—	versiunii	2.405.736'—
II. Din titl. de mai sus sunt angajate :				Creditorii :	
Efecte publice v. nom.	130.000'—			I. Din țară :	
Portofoliu de scont :				a) La vedere	602.099'—
I. Plătibil în țară :				b) Pe termen	307.460'—
a) Cambii fără garanții	150.000'—			Angajamente de reescont :	
b) Cambii garantate cu ipotecă	5.187.419'—	5.337.419'—		I. În țară :	
II. Din portofoliul de mai sus se află reescontat :				La B. N. R.	990.050'—
Plătibil în țară, total	990.050 Lei			Dividende neridicate	108.760'—
Debitori :				a) Dela port. de scont și debitori	
I. Din țară :				beneficiind de legea conversiunii	734.184'—
a) Debitori fără garanții	61.206'—			Comisioane incasate	35.317'—
b) Debitori garanțați cu ipoteți	148.530'—			Venitul portofoliului de titluri	145.976'—
c) Debitori garanțați cu garanții				Venitul imobilelor	315.350'—
diverse	1.332.167'—	1.541.903'—			
Debitori beneficiind de legea lichidării dato-					
riilor din 7. Aprilie 1934 cota rămasă		26.916.680'—			
Pierderi din aplicarea legii datoriilor din 7/IV					
Imobile :		750.869'—			
a) Necesare com. propriu și func.	1.500.000'—				
b) Alte imobile	4.308.581'—	5.808.581'—			
Mobilier		156.600'—			
Conturi diverse		38.062'—			
Salarii și indemnizări	315.663'—				
Diverse cheltuieli administrației	133.077'—				
Impozite	37.698'—	486.438'—			
Dobânzi plătite la depuneri	12.678'—				
Dobânzi plătite la reescont	18.995'—	31.673'—			
		46.487.775'—			46.487.775'—

Activ.		Conturi de ordine :		Pasiv.	
		Lei	b.		
Cauțiuni statutare	475.000'—			Deponenți de cauțiuni statutare	475.000'—
Ipoteci, cesiuni, mărfuri și garanții diverse	26.718.461'—			Deponenți de ipoteți, cesiuni, mărf. și gar. div.	26.718.461'—
Depozite de titluri și alte valori în păstrare	6.010.342'—			Deponenți de titluri și alte valori în păstrare	6.010.342'—
Efecte reescontate în conversiune (cota rămasă)	3.937.293'—			Angaj. de reescont în conversiune	3.937.292'—
	37.141.096'—				37.141.096'—

Consiliul de Administrație.